

ט' בטבת ה'תשפ"ב

13 לדצמבר, 2021

פרוטוקול ועדה לאיכות הסביבה - 13.12.2021

משתתפים: מזל קמינסקי- מהלת מחלקת איכות הסביבה.

עדיאל אילוז- יו"ר הועדה

קרן סרוסי-מזכירת הועדה

אבי שמיר-חבר ועדה

יהודה חיימוביץ-חבר ועדה

בת ציון שלומי- חברת ועדה

הדס שלומי- אורחת

עמית בודניימר- חבר תנועת נוער

חסרים: דוד רוז-חבר הועדה

פליסיה שמאי-חברת ועדה

הרב מנח גולד-חבר מועצה

קרן אלקריף-חברת מועצה

עדיאל אילוז: שמח לפתוח את הועדה מס' 4 לשנת 2021

מיזם תנועת תרבות –איכות הסביבה

עמית: שמי עמית חבר ומנהל תנועת תרבות, אגרון ארצי של אמנים, אנשי תרבות ומחנכים- בעפולה קיימים כ- 15 שנים כתנועה. קהילת אמנים של 60 תושבי עפולה, ארגון ילדים ונוער מוכר אמנים מחנכים שפועלים בכל בתי הספר. בתחום התרבות מפיקים את פסטיבל העפוליז בשנה ה- 7, קבוצת אמנות של צעירים ומבוגרים בתחום תיאטרון, אמנות פלסטית וגלריה.

עדיאל: למה שיניתם את השם לעל המפה?

עמית: עניין שיווקי.

מה הקשר בין תרבות לאיכות הסביבה?

נתחיל עם המשפט- " התרבות היא סדנא בה אזרחים מסוגלים לדמיין פתרונות לאתגרים משותפים לעיתים נמצא פתרונות לעיתים נמצא את הדרך להגיע לפתרון".

לתרבות ולחינוך יש תפקיד:

מגילת רומא-מגילת פורום שלטון עולמי, שבמשבר הקורונה התכנס לכתוב מכתב חזון על תפקיד התרבות בעיר. תרגמנו לעברית נשמח לשלוח למעוניין.

איך התרבות שומרת על הסביבה? מה הקשר? מדובר על שלושה מודלים מרכזיים:

1. מרחב חברתי ירוק

2. חינוך לשמירה על הסביבה וקיימות

3. תרבות ואמנות בקהילה בנושא אקולוגיה וסביבה.

מרחב חברתי ירוק- נקרא עם הטבע, מרחב של 6 דונם בגן יבנה- שנמצא בתוך העיר בלב השכונות, שיש בו יער מאכל- שמגדלים בו עצי פרי ומאכל שונים שבתוך 4-7 שנים יודע להזין את עצמו ולקיים את עצמו אינו מצריך טפול אנושי, שהתושבים יכולים לבוא לקטוף את הפירות בכל עונות השנה, עצי פרי מאכל ותועלת.

מקיימים שם המון פעילות חינוכית סביבתית- הגם מארחים סדנאות לבתי ספר, פעולות תנועות נוער, חדרי בריחה, ימי עיון במגזר הציבורי והעסקי שמתארחים, חוגים הורים וילדים נקרא- שבט משפחות אדמה, אירועי תרבות 4 פסטיבלים בשנה סביב ערכים אקולוגיים, קיימות, טבע, קבלות שבת, מסיבות החלפות יד שניה, הפעלת משתלה אורגנית חברתית. קופרטיב של קוסמטיקה טבעי- ייצור קוסמטיקה ממה שמגדלים במרחב ישנם כ- 200 חברים בקופרטיב והם עוזרים לייצר אחת לחודש לפי הזמנה.

יהודה חיימוביץ: מי היצרן?

עמית: עובדים ומתנדבים שמפעילים את המרחב. אנשים מקומיים מגן יבנה.

אבי שמיר: מי ממך? ולמה בעפולה אין מרחב כזה?

עמית: גם אני שואל. לגבי המימון- המימון הוא מזערי ביחס לכל הדברים האלה. הרוב פועל על כוח מתנדב, אחרי 5 שנים של הפעלה מלאה הושקע כ- 500,000 שח כולל עובדים. הרוב הוא מימון עצמי. אנחנו מפיקים לעצמנו דרך פסטיבלים ואירועים חברתיים.

דבר אחרון מרכז השאלת ציוד-יש הרבה מוצרים שמשתמשים פעם בשנה כגון: מקדחה, כיסאות, שולחנות מביאים מהבית ומשאלים.

אשמח להזמינכם לסדנא/יום עיון בעם הטבע לשמוע את היזמים המקומיים אורלי ואיתן שהקימו את המיזם.

עדיאל: יש מקום בעפולה בין כורש לחריש-קיימתי סיור עם תמר דיגמי. אנו כרגע בשנת שמיטה זה הזמן לתכנן את המיזם.

עמית: הצגת המקום במצגת

קיץ 2016- אזור של גרוטאות וזבל, חורף 2017- תיחום ושתילה מתחילים לראות ירוק 2018-התחילה הצמיחה, 2019- גן עדן ירוק ויפה.

הקסם האמיתי של המיזם האנשים במשך 4 שנים פעלו באזור כ-10,000 התנדבויות של אנשים שבאו יום יום, שתלו עצים, הכינו ספסלים. ברגע שכן אדם בא ועושה זה כבר שלו, הוא אכפתי למקום. אנשים עושים ונהנים מרגישים שייכים, כשאתה מרגיש שייך אתה תשמרו ותדאג.

מה נשמח לעשות בעפולה?

להעתיק את המודל עם הטבע לעפולה, על בסיס כחות מתנדבים וקהילתיים. מנהיגות נוער סביבתית.

הרחבת פעילות בית היוצרים- להעביר לתנועות נוער יום עיון בנושא.

סדנאות, ימי העשרה והכשרה למנהיגות סביבתית מקומית בעם טבע.

הכשרה למנהיגות סביבתית בעם טבע- לתת לנוער להוביל את המיזם.

עדיאל: ברצוני להקים סיירת ירוקה לנוער- קיים באוויר, אך לא מגובש מספיק.

הדס: צריך לגבש מתנועה קיימת ולקדם אותה, הקמת תנועת נוער מאפס קשה מאוד.

משבר האקלים

הדס: גיבוש מנהיגות נוער סביבתית יחד עם סיירת ירוקה-אני אסביר למה התחלתי הליכים מול מרכז נוער-מול חנן, רבקה ומזל. שנפסק מתוך עומס אישי.

הפעילות שנדרשת- תכנית חינוכית לשנה כדי להוביל תכנית נוער, צריך לעבוד בשיתוף פעולה בתכנית בשם פלא.

אירוע פתיחה- מיצגים סביבתיים, גרפיטי אקלימי, סימאות, אומנות למשיכת בני נוער-להפוך לטרנדי מגניב בעפולה. העלאת המודעות.

עדיאל: כמה זמן פרזנטציה את צריכה בכדי להעביר לתלמידים בכתה בכדי לתפוס אותם?

הדס: לא יותר מ-10 דקות

עדיאל: זה המון זמן. 3 דקות סרטון, 2 דקות הסבר-כי מדובר על נוער.

הדס: זה נכון ולא נכון לתרבות יותר קל למשוך, מאשר להפגנות נגד משרדי הממשלה. סיירת ירוקה ותנועת נוער הם שני דברים שונים שאפשר למצוא את דרך האמצע.

מזל: מה את רוצה לעשו תעבור משבר האקלים?

הדס: לחבור לתנועת נוער ותרבות והעלאת המודעות, אני מוכנה לתרום מזמני להסברים בבית הספר.

יהודה חיימוביץ: פעם הייתה תנועות צופים שזה עבד בגלל עסק חברתי-מדריכים ואינטרסים טובים. כל ארגון מצריך מטרה והישגים. הצבת מטרה מוגדרת לשאוף ולדאוג לתוצאות בזמן סביר.

פרויקטים חדשים של מחזור

מזל: פרויקטים שהולכים ומסתיימים- מחזוריות חוק האריזות הופך לחוק הפיקדון של בקבוקי ליטר וחצי בסוף חודש מוציאים את המחזוריות.

מה שלא עובר לחוק הפיקדון יעבור למחזור בכתום. העלאת מודעות למחזור דרך קמפיין הסברה בבתי ספר, ודרך הפנינג. המחזוריות כנראה יועברו לבתי ספר במקום סגור.

פניתי לרשותו הגדולות יוחננוף, רמי לוי, ויקטורי ושופרסל דיל. כולם ערוכים
 דנית מלבד יוחננוף שיש לו מכונה גורסת עד -3,000 בקבוקים.

קרטוניות-קיים קושי מול אמניר ותאגיד תמיר-קרטוניות גולשות, תמיר טוענים
 שיש מספיק פינניים חודשיים, קרן ואני מנסים לייעל את תדירות הפינניים על
 בסיס יומי. ישנם כ-480 פינניים בחודש.

יהודה חיימוביץ: יש לפרסם היכן הקרטוניות ממוקמות- כל אחד יקבל הביתה
 היכן יוכל להשליך את הקרטונים בסמוך למקום מגוריו.

מזל: נדאג לזה לאחר שנשנה מיקומים ונדאג למרכזי מחזור מסודרים.

גינן וכריתת עצים

מזל: מציגה את דבריו של רביד מנהל מחלקת גינן- כרגע בשנת שמיטה ללא
 שתילות וללא נטיעות עסוקים באחזקה, עזוב ושימור.

יש נוהל במידה ויש עץ מסוכן – לדווח בעל השטח חייב בטיפול דרך אגרונום
 ואישור שהעץ כשיר דרך מילוי טפסים.

בקהילת ציון מול אגד הישן יש עץ שעומד ליפול בצורה מסוכנת, מדובר על
 שטח פרטי, בזכות הנוהל נידרש אישור של אגרונום שהעץ כשיר.

כריתת עצים- נכרות כ-100 עצי אורן בגבעת המורה, שהגזע גדול ולמטה
 השורשים קטנים ואין לו מקום להתפתח, בעצה של אגרונום פרחי נעמן. במקום
 ה-100 נשתו כ-700 עצים ב שכונת סי 1 נשתלו כ-400 עצים, אחרי דנת
 השמיטה ישתלו עצים אחרים לא אורנים בגבעת המורה.

בת ציון: האגרונום פרחי נעמן אלוף בכריתות, לאן הגזעים הולכים? מי מרוויח
 זה? יש צורך בשקיפות לתושבים.

יהודה חיימוביץ: הצעתי מספור העצים והוצאת דוח כרתנו מס' איקס של עצים
 ושתלנו מס' איקס של עצים במקום.

מזל: מתכננים לשנה הבאה צירים ראשיים חדשים: עמנואל מורנו, דדו, כיכרות
 ושד' ירושלים שתילה של עציצים ופרחים שתילה על בסיס רב שנתי.

במזרקה היו כ-20,000 פרחים שהשתילה נפסקה. יש תכנית להקמת בוסתנים
 בעיר, אימוץ חורש ליד בתי ספר.

בת ציון: הכריתות מזעזעות צריך לעשות סיור בעיר, בגן אחי אילת כרתו עץ יפה ללא סיבה. ארבעה גזעים שלאחר יום לא היו, מי לקח אני דורשת לדעת. לפני שנת שמיטה שלתנו עצים מצבם בכי מר ללא השקייה.

מזל: רביד אמר שידאג לזה

בת ציון: אני מבקשת לעשות שלטים לגינה הקהילתית, אדאג לניסוח על השלט.

בת ציון: נושא הפרוז'קטורים – להוריד אותם.

מזל: אורי ברוך אמר שיוריד את הפרוז'קטורים - טענתו של נורות הלבד שנקנו על פי תקנים. ב-2018 בת ציון הביאה מסמך של מהנדס שבדק את הנורות שברחוב. טענתו שעל מס' עמודים הותקנו פנסים בעלי גוון קר של 5400-5100 קלווין. בעקבות זה הגעתי לחצרה של בת ציון לבחון זאת.

פניתי למשרד להגנת הסביבה, הם בודקים ברגע שיעבירו לי תקנים, אעביר לכם.

בת ציון: לאן זורקים דוד מים?

מזל: אני בהתקשרות מול תאגיד מאי- באופן מסודר, אדאג להצבת מכולות במרכזי מחזור למכשירי חשמל, אלקטרוניקה וסוללות.

חלק מההסכם עם תאגיד מאי שבמידה ויש 300 ק"ג מפניות של תושבים הם מגיעים לאיסוף מהבית.

הישיבה נסגרה!

המלצות הועדה

1. קיום סיור למיקום הפרויקט עם הטבע עם הגורמים הרלוונטים – מנכ"ל תנועת תרבות עמית בודניימר, תמר דיגמי- מנהלת אגף צעירים וקהילה, מזל קמינסקי –מנהלת מחלקת איכות הסביבה עדיאל אילוז-יו"ר ועדה לאיכות הסביבה.

2. העברת תקנים של תאורת לד ממשרד להגנת הסביבה על ידי מזל קמינסקי

3. יש לבחון מיקומים לעמדת האכלה סביבתית לחיות על ידי מחזור בקבוקים

